

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ

Бука Карадића 9.36300 Нови Пазар

Број: 1483-01/26

Датум: 16. 04. 2026. године

На основу члана 63. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 88/17, 73/18, 27/18- др. закон, 67/19, 6/20- др. закони, 11/21- аутентично тумачење, 67/21, 67/21- др. закон, 76/23 и 19/2025) и члана 55. Статута Државног универзитета у Новом Пазару (број 250-1/26 од 31.01.2026. године), а у вези са чланом 3. и чланом 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, број 35/2023 у даљем тексту: Закон) и Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 15/2023), Савет Државног универзитета у Новом Пазару, на седници одржаној дана 16. 04. 2026. године, доноси

**ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ НА
ДРЖАВНОМ УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ ПАЗАРУ**

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са Законом, уређује се унапређивање и спровођење мера безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној средини, ради спречавања повреда на раду, професионалних болести и болести у вези са радом, општа начела превенције, права посебних група запослених, обавезе Универзитета, права и обавезе запослених, информисање, консултовање, сарадња и обука запослених и представника запослених за безбедност и здравље на раду на Државном универзитету у Новом Пазару (у даљем тексту: Универзитет).

Овим Правилником се уређују и посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих (нарочито у вези са њиховим психичким и телесним развојем), жена које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства, особа са инвалидитетом и запослених код којих је утврђена професионална болест.

Члан 2.

Изрази употребљени у овом Правилнику у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Члан 3.

У складу са Законом право на безбедност и здравље на раду на Универзитету имају:

- 1) лица која су у радном односу и лица ангажована ван радног односа;
- 2) ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања;
- 3) лица која, у складу са законом, обављају волонтирање;
- 4) лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге;
- 5) лица која су упућена на додатно образовање и обуку по упуту носиоца послова запошљавања;
- 6) лица која се затекну у радној средини, ако је о њиховом присуству упознат Универзитет.

Безбедност и здравље на раду лицима из става 1. тач. 1), 2), 4) и 6) овог члана обезбеђује Универзитет, лицима из тачке 5) овог члана обезбеђује организатор обуке, односно послодавац код којег се реализује обука, у складу са законом.

II ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 4.

Превентивне мере јесу сви поступци или активности предузети или планирани у свим фазама рада на Универзитету у циљу спречавања или смањења ризика на радном месту.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђују се применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и/или њиховог свођења на најмању могућу меру, у поступку:

- 1) пројектовања, изградње, коришћења и одржавања објеката намењених за радне и помоћне просторије, као и објеката намењених за рад на отвореном простору у циљу безбедног одвијања радног процеса;
- 2) пројектовања, изградње, коришћења и одржавања радног процеса са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослених и усклађивања хемијских, физичких и биолошких штетности, микроклиме и осветљености на радним местима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мерама и нормативима за делатност која се обавља на тим радним местима и у тим радним просторијама;
- 3) пројектовања, израде, коришћења и одржавања опреме за рад, конструкција и објеката за колективну безбедност и здравље на раду, помоћних конструкција и објеката и других средстава која се користе у радном процесу или која су на било који начин повезана са радним процесом, тако да се у току њихове употребе спречава повређивање или оштећење здравља запослених;

- 4) производње, паковања, превоза, складиштења, употребе и уништавања хемијских материја, на начин и по прописима и правилима којима се отклањају могућности повређивања или општећења здравља запослених;
- 5) пројектовања, производње и коришћења личне заштитне опреме, чијом се употребом смањују ризици који нису могли да буду отклоњени применом одговарајућих превентивних мера;
- 6) образовања, васпитања, обуке и стручног оспособљавања у области безбедности и здравља на раду.

III ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ

1. Опште обавезе

Члан 5.

Обавезе Универзитета, у смислу Закона и прописа донетих на основу Закона, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Универзитет је дужан да обезбеди и спроводи превентивне мере безбедности и здравља на раду у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона.

Универзитет је дужан да обезбеди безбедност и здравље запосленом у свим активностима Универзитета и на свим нивоима организовања рада и радног процеса.

У случају настанка повреде на раду због елементарних непогода, озбиљне, неизбежне и непосредне опасности које су изван контроле Универзитета или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим предузетим мерама од стране Универзитета нису могле избећи, Универзитет није одговоран у смислу Закона.

2. Прилагођавање радног процеса

Члан 7.

Универзитет је дужан да:

- радни процес прилагоди способностима запосленог у погледу безбедности и здравља на раду;
- обезбеди одговарајуће услове радне средине;
- средства за рад и личну заштитну опрему обезбеди да буду одговарајући, да не угрожавају безбедност и здравље запосленог.

Универзитет је дужан да се при планирању и увођењу нових технологија консултује са запосленима и/или представницима запослених по питањима избора опреме за рад, услова рада и радне средине и њихових последица на безбедност и здравље запослених.

Универзитет је дужан да предузме мере и обезбеди да само они запослени којима су издата одговарајућа упутства и дозволе за рад имају приступ зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог.

3. Финансијске обавезе Универзитета

Члан 8.

Универзитет је дужан да обезбеди да спровођење мера безбедности и здравља на раду не проузрокује финансијске трошкове за запосленог и представника запослених.

4. Организовање рада и радног процеса

Члан 9.

Ректор организује послове безбедности и здравља на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду, Универзитет може ангажовати правно лице, односно послодаваца са лиценцом, који одређује лице које ће на Универзитету обављати послове безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду послове из става 1. овог члана обавља у складу са законом и уговором између Универзитета и правног лица, којим се ближе уредују права, обавезе и одговорности уговорених страна.

Универзитет је дужан да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених, укључујући пружање информација и обуке запослених, као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства.

Универзитет је дужан да обезбеди превентивне мере пре почетка рада запосленог и у току рада, избором радних и производних метода којима се обезбеђује заштита живота и здравља на раду.

Универзитет је дужан да прилагоди превентивне мере из става 1. овог члана узимајући у обзир промењене околности у циљу побољшања постојећег стања.

5. Начела превенције

Члан 10.

Превентивне мере обезбеђује Универзитет полазећи од следећих начела:

1. избегавање ризика;
2. процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
3. отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења;
4. прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се смањила монотонија у раду и рад по унапред дефинисаном темпу, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог;

5. прилагођавања техничком напретку;
6. замена опасног на радном месту у радној средини безопасним или мање опасним;
7. развијања кохерентне политике превенције која обухвата технологију, организацију рада, услове рада, односе у радном процесу и утицај фактора у вези са радном средином;
8. давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;
9. одговарајућа обука запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад на безбедан начин.

Члан 11.

Универзитет је дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин и мере за њихово отклањање, а ако је, на основу оцене службе медицине рада, утврђено да запослени мора да испуњава посебне здравствене услове и прегледе, Универзитет је дужан да омогући спровођење предвиђених мера.

Члан 12.

Универзитет је дужан да: - актом у писаној форми именује сарадника за безбедност и здравље на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Закон);

- запосленом одреди обављање послова на радном месту и у радној средини на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- обавештава запослене о опасностима и штетностима које могу да доведу до повреда на раду и општећења здравља који настају увођењем нових технологија и средстава за рад и да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан и здрав рад;
- обучава запослене за безбедан и здрав рад;
- обезбеди запосленима коришћење личне заштитне опреме у складу са актом о процени ризика;
- обезбеди одржавање средстава за рад и личне заштитне опреме у исправном стању и искључи из употребе средства за рад и личну заштитну опрему на којој настану промене због којих постоје ризици за безбедност и здравље запослених;
- ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности;
- обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом;
- обезбеди пружање прве помоћи, као и да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи;
- заустави сваку врсту рада који представља озбиљну, неизбежну и непосредну опасност за живот или здравље запослених;
- запослене осигура од повреде на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, ради накнаде штете;

- обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним Законом.

Члан 13.

Универзитет је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених. Универзитет је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

Универзитет је дужан да, најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест, пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест.

Члан 14.

Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту, Универзитет је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђено професионално обољење, организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Садржај и начин издавања обрасца извештаја из става 1. овог члана прописује министарство надлежно за рад.

Члан 15.

Државни универзитет у Новом Пазару осигурава запослене за случај повреда на раду и професионалних болести ради обезбеђивања накнаде штете.

Члан 16.

Универзитет је дужан да организује послове безбедности и здравља на раду у зависности од процењених ризика. Послове безбедности и здравља на раду може вршити лице које има положени стручни испит у складу са законским прописима и лиценцу за обављање послова сарадника за безбедност и здравље на раду.

IV ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 17.

Право на безбедност и здравље на раду имају: запослени, студенти, лица која се налазе на стручном оспособљавању, преквалификацији или доквалификацији и лица која се затекну у радној средини ради обављања одређених послова, уколико су са њиховим присуством упозната овлашћена лица на Универзитету.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или радном месту на које је распоређен, као и да се обучи за њихово спровођење.

Запослени има право:

- да ректору Универзитета даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
- да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити;
- да обави лекарски преглед на који га упућује Универзитет, уколико ради на радном месту са повећаним ризиком.

Члан 18.

Запослени има право да одбије да ради:

- ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту, на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
- ако му Универзитет није обезбедио прописан лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове;
- ако у току обуке за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање на пословима или на радном месту на које га је Универзитет одредио;
- дуже од пуног радног времена, односно рад ноћу ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду;
- ако није издата дозвола за рад, у смислу члана 27. став 1. Закона

У случајевима из става 1. овог члана, запослени може да се писменим захтевом обрати ректору Универзитета ради преузимања мере које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако ректор Универзитета не поступи по захтеву из става 2. овог члана у року од осам дана од пријема захтева, или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а ректор Универзитета сматра да захтев запосленог није оправдан, ректор је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 19.

Када запосленом прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, он има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место, радни простор, односно радну средину.

Члан 20.

Запослени је обавезан да: - води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад;

- примењује прописане мере за безбедан и здрав рад;
- наменски користи средства за рад, хемијске и друге материје;
- правилно користи личну заштитну опрему, да са њом пажљиво рукује и да је уредно врати на место које је намењено за њено чување;
- пре почетка рада, прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и личну заштитну опрему, и да у случају уочених недостатака извести послодавца или друго овлашћено лице;
- пре напуштања, радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.

Члан 21.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањем, одмах обавести ректора Универзитета о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Члан 22.

Запослени је дужан да сарађује са ректором Универзитета или лицем задуженим за послове безбедности и здравља на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.

Члан 23.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи опрему за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица.

Члан 24.

Запослени чини тежу повреду радне обавезе ако:

- послове радног места обавља супротно Правилнику о безбедности и здрављу на раду;
- не приступи обуци за безбедан и здрав рад, или провери знања;
- пропусти или одбије да ради под надзором лица задуженим за послове безбедности и здравља на раду;
- одбије да прихвати распоред на друго радно место на којем се може оспособити за самосталан и безбедан рад;
- не прекине рад када му прети опасност по живот и здравље, зато што нису спроведене мере за сигуран и безбедан рад;

- не изврши благовремено лекарски преглед на који га упути сарадник за безбедност и здравље на раду;
- ради супротно правилима заштите на раду чиме угрожава своју безбедност или безбедност корисника услуга;
- не пријави промене здравственог стања (болести);
- не користи личну заштитну опрему или заштитне напаве на опреми за рад користи на недозвољен начин;
- склања или општећује знаке упозорења или упутства за безбедан и здрав рад;
- одбије да се удаљи са места рада када је затечен да ради под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- одбије да приступи провери здравствене способности или провери да ли ради под утицајем алкохола и других средстава зависности;
- током рада конзумира алкохолна пића или друга средства зависности или их уноси у радне и друге просторије;
- пуши на месту на којем је забрањено;
- у употребу стави неисправну опрему за рад;
- остави без надзора укључену опрему за рад;
- ради супротно усменим и писменим упутствима непосредних руководиљаца, односно опису послова за његово радно место;
- ради супротно прописаним радним процедурама за безбедно руковање.

V ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 25.

Послодавац је дужан да, пре почетка извођења радова на висини, у дубини, у скученом простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог, обезбеди издавање дозволе за рад.

VI ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 26.

Универзитет је дужан да изврши обуку запосленог за безбедан и здрав рад код:

- заснивања радног односа;
- премештаја на друге послове;
- увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад;
- промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Универзитет је дужан да запосленог у току обуке за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га распоређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

За оспособљавање запослених може се ангажовати правно лице са лиценцом.

Члан 27.

Универзитет је дужан да запосленог у току обуке за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га распоређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Универзитет је дужан да обучи за здрав и безбедан рад сва лица другог послодавца која на основу уговора, споразума или по било ком другом основу обављају рад на Универзитету под његовим надзором и руковођењем.

Универзитет је дужан да свако лице које се по било ком основу налази у радној средини упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, на заштитне мере које мора да примени и да га усмери на безбедне зоне кретања.

Члан 28.

Обука за безбедан рад се врши у току радног времена, а трошкове оспособљавања не може сносити запослени.

Члан 29.

Обуку запослених за безбедан и здрав рад Универзитет обавља теоријски и практично, у складу са програмом обуке за безбедан и здрав рад који доноси Универзитет. Провера теоријске и практичне обучености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту путем тестирања.

Периодичне обуке за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врши се најкасније у року од једне године од дана претходне обуке, а на осталим радним местима најкасније у току од три године од дана претходне обуке.

Обука за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.

Члан 30.

Универзитет је обавезан да донесе акт о процени ризика на радном месту и у радној средини. Процена ризика заснива се на анализи вероватноће настанка и тежини могуће повреде на раду, оштећења здравља или обољења запосленог у вези са радом, проузокованих на радном месту и у радној средини.

На основу прикупљених података и препознатих опасности и штетности и утврђене листе опасности и штетности у радној средини на сваком месту, избором и применом одговарајућих метода врши се процењивање ризика - вероватноћа настанка и тежина повреде на раду, оштећења здравља или обољења запосленог.

VII ПРОВЕРА ЗАПОСЛЕНИХ ДА ЛИ СУ ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА ИЛИ СРЕДСТАВА ЗАВИСНОСТИ

Члан 31.

За време радног времена запослени не сме бити под утицајем алкохола или других средстава зависности, нити се алкохол или друга средства зависности смеју уносити у радне просторије.

Средствима зависности сматрају се средства која утичу на телесно или душевно стање запослених због којих је угрожена његова сигурност и сигурност осталих запослених са којима долази у додир.

Члан 32.

Провере алкохолисаности или употребу других средстава зависности обавља руководилац службе или по овлашћењу ректора други овлашћени запослени.

Провера алкохолисаности и утицаја других средстава зависности врше се на лицу места и на начин којим се поштује приватност запослених.

Члан 33.

Сматра се да је запослени под утицајем алкохола или средстава зависности ако је провером утврђена присутност алкохола и/или супстанци зависности у било којој количини (већој од 0,00 промила).

Члан 34.

Запослени код кога је утврђено да је под утицајем алкохола или средстава зависности мора бити удаљен са места рада и обезбеђује му се превоз до места становања на терет запосленог.

Универзитет покреће поступак за утврђивање одговорности у складу са уговором о раду.

VIII ЗАШТИТА ЖЕНА

Члан 35.

Овим Правилником и Актом о процени ризика радних места и радне средине утврђују се безбедни и здрави услови за рад жена, трудница и дојиља које Универзитет запошљава.

Члан 36.

За време трудноће жена не сме обављати високоризичне послове на којима су утврђени ризици у складу са Актом о процени ризика радних места.

Члан 37.

Запослена за време трудноће и запослена која доји дете не може да ради на пословима који су, по налазу надлежног здравственог органа, штетни за њено здравље и здравље детета, а нарочито на пословима који захтевају подизање терета или на којима постоји штетно зрачење или изложеност екстремним температурама и вибрацијама.

Члан 38.

Уколико лекар специјалиста медицине рада утврди да радно место где ради трудница, односно дојиља угрожава њено здравствено стање, односно здравствено стање детета Универзитет је дужан да премести запослену на друго радно место које не угрожава њено стање.

Трудноћа запослене не може бити разлог за раскид радног односа.

Члан 39.

Мајка или отац детета имају право на скраћено радно време ради неге детета којем је потребна појачана нега и брига, у складу са Правилником о ближим условима, поступку и начину остваривања права на одсуство са рада или рада са половином пуног радног времена ради посебне неге детета.

IX ЗАШТИТА МАЛОЛЕТНИКА

Члан 40.

Малолетник се не може распоредити на послове који могу угрозити његово здравље и развој, нити на пословима који су одређени као радна места са повећаним ризицима.

Члан 41.

Запослени млађи од 18 година живота не може да ради на пословима: - на којима се обавља нарочито тежак физички рад, рад под земљом, под водом или на великој висини; - који укључује излагање штетном зрачењу или средствима која су отровна, канцерогена или која проузрокују наследна обољења, као и ризик по здравље због хладноће, топлоте, буке или вибрација; - која би, на основу налаза надлежног органа, могла штетно и са повећаним ризиком да утичу на његово здравље и живот с обзиром на његове психофизичке способности.

Члан 42.

Забрањен је прековремени рад и прерасподела радног времена запосленог који је млађи од 18 година живота. Запослени млађи од 18 година не може да ради ноћу.

Члан 43.

Здравствени преглед малолетника обавља се при заснивању радног односа и периодично по оцени лекара медицине рада, а трошкове лекарског прегледа сноси Универзитет.

X ЗАШТИТА РАДНИКА СА УМАЊЕНИМ РАДНИМ СПОСОБНОСТИМА

Члан 44.

Запосленима са умањеним радним способностима сматрају се запослени чија је радна способност умањена због старости, инвалидности, професионалних и других болести. Надлежни здравствени орган оцењује постојање умањене радне способности.

Члан 45.

Универзитет може запослити лице са инвалидитетом, односно са смањеном радном способношћу на радним местима предвиђеним Правилником о систематизацији радних места и у Акту о процени ризика, а у складу са Законом о раду.

XI ЗАШТИТА НЕПУШАЧА

Члан 46.

Забрањено је пушење у просторијама Универзитета.

Члан 47.

Непридржавање одредаба које се односе на забрану пушења представља повреду радне дисциплине.

XII ОБАВЕШТЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 48.

На свим радним местима, где је потребно, истичу се писмена обавештења и упутства за безбедан рад, чиме се упозорава на опасности и штетности по безбедан и здрав рад.

XIII РАДНЕ ПРОСТОРИЈЕ

Члан 49.

Све радне просторије морају бити, према врсти посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се одржавати чистим и у исправном стању.

Вештачко осветљавање радних просторија мора бити тако изведено да бљештавошћу не заслепљује запослене.

Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена.

Члан 50.

Радне просторије зими морају бити загрејане.

Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима за те радне просторије.

При томе се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Члан 51.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према важећим прописима за вентилацију радних просторија.

Уређај за вентилацију мора се одржавати у исправном стању, а сваки квар мора се на време пријавити и отклонити.

Забрањено је да се уништавају или одстрањују уређаји за вештачку вентилацију.

Члан 52.

Универзитет ће према законским роковима, ангажовати правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних испитивања радне средине.

Правно лице је дужно да изда стручни налаз по извршеном прегледу и испитивању радне средине.

XIV ОПРЕМА ЗА РАД И ЕЛЕКТРИЧНА ИНСТАЛАЦИЈА

Члан 53.

Универзитет је дужан да опрему за рад, електричне инсталације и инсталације флуида одржава у исправном стању, а у току коришћења и премештања на друго место рада дужан је да их прегледа и проверава њихову исправност.

Преглед и проверу исправности оруђа за рад, електричних инсталација и инсталација флуида, у смислу става 1. овог члана, врши овлашћено правно лице.

Стручним налазом о прегледу опреме регулисаће се исправност електричних инсталација. Посебним актом Универзитета може се регулисати област мера заштите на раду при раду са електричном струјом и електричним уређајима.

Превентивни прегледи и провере опреме за рад обављају се пре почетка коришћења, односно пре давања на употребу запосленима, после ремонта, реконструкције или хаварије, као и пре почетка рада на новом месту рада ако је стационарна опрема премештена са једног на друго место, након отклањања недостатака утврђених од стране правног лица са лиценцом, после наложене мере инспектора рада, као и уколико дође до било којих промена на опреми за рад које утичу на безбедан и здрав рад запослених.

XV КОРИШЋЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТАВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 54.

Универзитет је дужан да обезбеди запосленом средства и опрему за личну заштиту на раду која морају да:

- буду израђена у складу са прописима о безбедности производа;
- одговарају постојећим условима на радном месту и у радној околини;
- буду наменски израђена за отклањање или смањење ризика на радном месту и као таква не смеју да повећавају постојеће или произведу нове ризике за безбедност и здравље запослених;
- одговарају специфичним ергономским захтевима на радном месту и здравственом стању запосленог;
- буду тако израђена да их запослени може правилно и на једноставан начин користити и после подешавања, поправке, дораде и сл.

Радна места за која се обезбеђују средства личне заштите, врста и рок трајања, посебно се дефинишу.

Члан 55.

На коришћење се могу дати само она средства и опрема личне заштите која одговарају прописима заштите на раду, стандардима или техничким нормативима и која се редовно одржавају у исправном стању.

Запослени су у обавези да правилно користе личну заштитну опрему, да са њом пажљиво рукују и да је уредно врате на место које је намењено за њено чување

Члан 56.

Уколико пре истека рока, односно века трајања, дође до таквог општећења личне заштитне опреме или средства, да се више не може наменски користити и употребљавати, запосленом ће се и пре истека века трајања дати ново средство и опрема.

XVI ПРВА ПОМОЋ И СПАСАВАЊЕ

Члан 57.

Универзитет је дужан да за случај повреде или изненадне болести запосленог обезбеди пружање прве помоћи, да изврши евакуацију запосленог, организује потребне контакте са одговарајућим службама, пре свега Хитне помоћи, хитне медицинске неге, спасавања и противпожарне заштите.

Универзитет је дужан да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи и обезбеди средства и опрему за пружање прве помоћи.

Пружање прве помоћи мора бити организовано на начин да је прва помоћ доступна сваком запосленом током радног времена, у свим сменама и на свим локацијама.

XVII ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 58.

Универзитет је дужан да води и чува евиденције из области безбедности и здравља на раду у складу са Законом.

XVIII САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ ОРГАНИМА И НАДЗОР

Члан 59.

Универзитет је дужан да омогући надлежном инспекторату рада улазак у објекте у којима се врши надзор у свако доба кад има запослених на раду.

Универзитет је дужан да омогући инспектору рада при вршењу надзора, преглед радног простора, просторија и оруђа за рад, као и да одреди запосленог који ће инспектору рада давати обавештења и подносити на увид потребне и исправне податке.

На захтев инспекције рада обавезно се достављају тражени подаци у вези безбедности и здравља на раду.

Универзитет је дужан да обавести инспектора рада о подацима који су утврђени као пословна тајна.

Универзитет је дужан да инспектору пружи увид у примењене мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад и у радној средини, као и увид у личну заштитну опрему;

XIX САРАДЊА СА ОВЛАШЋЕНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Члан 60.

Универзитет може закључити уговоре о поверавању одређених послова из области безбедности и здравља на раду са лиценцираним правним лицима из области безбедности и здравља на раду која су овлашћена од стране надлежних органа.

XX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 61.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Универзитета.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ДУНП

Проф. др Бенин Мурић